

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

IV. An & Quare Architecti propria sit Sapientia, vt præ alijs Artificibus
signatè dicatur Sapiens.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

ARCHITECTVRA CHRISTIANA. 3

Ne Eum & ingeniosum esse oportet, & ad disciplinam docilem (neque enim ingenium sine disciplina, aut disciplina sine ingenio perfectum Artificem potest efficere) & ut litteratus sit, peritus graphidos (id est, delineationis) eruditus geometria, & optices non ignarus, instructus arithmetica, historias complures noverit, Philosophos diligenter audiuerit, musicam sciuerit, medicinæ non sit ignarus, responsa Iurisconsultorum noverit, astrologiam, cælique rationes cognitatas habeat. Subiungit exemplarationesque, ut ostendat, quid quantumque à singulis enumeratis facultatibus accipiat Architectus molumenti.

III. SAPIENTIA autem propria videtur Architecti, qui idcirco Sapiens vocatur. Aristoteles I. Metaph. cap. I. Eos qui in quaque arte Architecti sunt, honorabiliores ac doctiores, & ijs, qui manibus operantur sapientiores putamus, quoniam causas eorum, quæ fiunt, sciunt. Illi verò sicut & quædam inanimata faciunt quidem, sed nescientia faciunt ea, quæ faciunt, ut ignis comburit: sed inanimata natura quadam horum singula faciunt: manibus laborantes propter consuetudinem, S. Thomas I. cont. Gen. cap. I. Artes alijs principantes Architectonicæ nominantur, quasi principales artes, unde & ipsarum artifices, qui Architectores vocantur nomen sibi vindicant Sapientum. Sic Paulus Apostolus I. Corinth. III. 16. Vti sapiens Architectus fundamentum posuit.

IV. ARCHITECTVS: Nomen est compositum ab ἀρχὴ Princeps, & τέκτων faber. Ut sit principalis faber: fabricandi artem habens: qui structuris adificiorum præstet, & quæ fabricanda prescribit. Idem dicitur Latine ARCHITECTON. Plaut. Mostell. sibi laudasse ades ait Architectonem nescio quem, esse edificatas sanè bene. ARCHITECTOR, construo, fabricor. Vitruui. lib. IX. cap. 4. Neque in his locis natu-

4 ARCHITECTURA CHRISTIANA.

ralis potestas ita architectata est, collocavitq; cardines, tanquam centra. Translate Cic. 2. de finib. Cur tandem sapientia tantopere laudatur? an quod ita callida est, ut optime possit architectari voluptates? id est, formam & rationem fruendarum voluptatum comminisci, & prescribere? sic enim Architecti opera maioris sumptus & magnifica ingenti ratiocinatione architectari solent. Budæus. Architectio. Plin. lib. 2. cap. 71. In quo vel præcipua Natura architectio.

V. AUCTORES, Scriptores, Legendi. M. Vitruvius, cuius summa est multorum seculorum firmata consensione auctoritas in Architectura. scripsit libros x. quos Jacobus Jovundus collatis exemplaribus purgavit. Gulielmus Philander, cuius extant Annotationes in Architecturam Vitruvij. Gaudentius Merula, in Vitruvium Vitruvianæ Architecturæ compendium promisit Franciscus Maurolycus, an ediderit ignoro. F. Diegus de Sagredottis, cuius est Ratio Architecturæ antiquæ graphice scripta, ex Vitruvio, & alijs Architectis excerpta. Marlianus. Leo Baptista. Albertus Florentinus. Rubirufus de Architectura. Sebastianus Serlius Bononiensis Tomis duobus de Architecturâ Italicè.

Ioan. Baptista Villalpandus in Ezechielem per tres tomos sparsim. Tomo 2. par. 2. cap. 1. probat Architectum pluribus disciplinis, & varijs eruditionibus ornatum esse debere. Cap. 2. Sapientiam maximè in Architecto requiri ex Scripturâ-Sacrâ. Maximilianus Sandæus in Artifice Evangelico, Litt. A. ARCHITECTVS, vbi xxv. sunt ab Architecto, & ex Architectura desumpta symbola. Gesnerus, in Pandect. Tit. 2. de Artibus illiterarijs.

Laurentius Beyerlinck, qui edidit Theatrum vitæ humanæ, in quo, Ver. Architectura & Architectus, sunt isti Tituli 1. Architectura Antiquitas & inventores. 2. Architectura studium. 3. Architecti in genere. 4. Architecti in specie. 1. Urbium. 2. Mœnium. 3. Arcium. 4. Propugnaculorum. 5. Templorum. 6. Labyrinthorum. 7. Theatrorum. 8. Domuum. 9. Por-
ticuum